

Inleiding

De protestantse gemeente Duiven wil een kerkelijke gemeenschap zijn die enerzijds vertrouwd is voor haar leden en werkt vanuit tradities en anderzijds vernieuwend is en werkt aan een toekomst die jong en oud aanspreekt. We willen daarbij nadrukkelijk een gemeente zijn die midden in de Duivense samenleving staat waarbij wij in het bijzondere de zwakkeren in deze samenleving een veilige omgeving willen bieden waarin zij zich thuis kunnen voelen. Ons werkterrein is het sociaal en het kerkelijk domein in Duiven. Het past dan ook bij de protestantse gemeente Duiven om invulling te geven aan het Beleid Veilige Gemeente, dat door de landelijke kerk wordt gepropageerd en wordt ondersteund. De kerkenraad van de protestantse gemeente Duiven heeft daarom geoordeeld dat beleid om tot een Veilige Gemeente te komen moet worden opgesteld en nageleefd. Dit beleid is voorbereid door het Cluster Beheer en vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad d.d. 27 november 2025.

Bewustwording

Zoals in de inleiding al aangegeven, wordt de protestantse gemeente Duiven gezien als een open gemeenschap waarin in mensen met een diverse achtergrond zich thuis en geborgen mogen voelen. Echter ook in zo'n veilig geachte omgeving is waakzaamheid geboden. We dienen ons bewust te zijn van machtsongelijkheid en de mogelijke effecten daarvan tussen gemeenteleden onderling en ook in relatie tot niet-gemeenteleden die deelnemen aan activiteiten die onder onze leiding plaatsvinden. Machtsverschillen tussen groepsleiding en deelnemers in het jeugd- en ouderenwerk, tussen ouderling en gemeentelid, tussen pastoraal werker en pastorant, tussen diaken en cliënt, tussen vrijwilligers en 'gewone' gemeenteleden zo ook niet gemeenteleden. Het effect kan zijn dat iemand met meer macht grensoverschrijdend gedrag vertoont.

Daarom willen we in onze gemeente:

- Alert zijn op grensoverschrijdend gedrag dat kan voorkomen en dit erkennen als het gebeurt;
- Alle gemeenteleden, zo ook betrokken niet-gemeenteleden, een veilige omgeving bieden
- Het onderwerp Veilige Gemeente en Veilig Jeugd- en Ouderenwerk regelmatig agenderen met het doel om te kijken wat goed gaat en wat beter kan;
- Zorgen voor de vergroting van bewustwording door het regelmatig organiseren van activiteiten en werkvormen over veiligheid binnen onze gemeente;
- Met bijzondere aandacht voor de doelgroepen jongeren, ouderen en LHBTQI+ gemeenschap;
- En niet in de laatste plaats ook zorg bieden voor de veiligheid van onze predikant.

Preventie - Vertrouwenscontactpersonen

De protestantse gemeente Duiven maakt gebruik van gecertificeerde, externe vertrouwenscontactpersonen die bekend is met het protestantse kerkelijke leven. Met ingang van 1 januari 2026 zijn de vertrouwenscontactpersonen Peter van den Berg, emeritus predikant en Vera van Middelkoop, voormalig sociaalpsychiatrisch verpleegkundige. Zij zijn partners, maar werken onafhankelijk van elkaar en zijn woonachtig in Malden. Het staat diegene die een beroep wil doen op de vertrouwenscontactpersoon vrij een keuze te maken uit deze personen. Beiden voeren deze functie uit voor de protestantse gemeenten in de Liemers. Beiden volgen in 2025 een opleiding leidend tot het gecertificeerd zijn als vertrouwenscontactpersoon.

De vertrouwenscontactpersonen voeren hun werkzaamheden uit op basis van een meldprotocol en een routekaart. Deze documenten worden in het eerste kwartaal van 2026 ter goedkeuring aan de kerkenraad voorgelegd. De contactgegevens, inclusief introductietekst, van de vertrouwenscontactpersonen en het meldprotocol worden gepubliceerd binnen de gemeente via de website en Kerkmail.

De vertrouwenscontactpersonen dienen zichtbaar te zijn voor de gemeenteleden, zijn laagdrempelig en functioneren als 'ambassadeur' voor een Veilige Gemeente. Daartoe is een nadere kennismaking voorzien met de leden van de protestantse gemeente Duiven in het eerste kwartaal van 2026.

De taken van de vertrouwenscontactpersonen zijn:

- Preventie: de vertrouwenscontactpersoon stimuleert en ontwikkelt, in overleg met de kerkenraad, initiatieven die gericht zijn op preventie van grensoverschrijdend gedrag;
- Eerste aanspreekpunt bij klachten: leden van de gemeente kunnen zich rechtstreeks tot de vertrouwenscontactpersoon richten.

De vertrouwenscontactpersoon legt verantwoording af aan de kerkenraad. Dit houdt in dat eenmaal per jaar van de werkzaamheden verslag uitgebracht wordt aan de kerkenraad, dit over het afgelopen jaar in de eerste vergadering van de kerkenraad in het nieuwe jaar. In dit verslag worden geen inhoudelijke mededelingen gedaan; er wordt alleen vermeld of en zo ja door hoeveel gemeenteleden de vertrouwenspersoon is benaderd en hoeveel gesprekken er zijn gevoerd. De vertrouwenspersoon legt eveneens verantwoording af van de door haar/hem ondernomen stappen op het gebied van preventie en bepaald samen met de kerkenraad wat de preventiegerichte activiteiten zijn in het komende jaar zullen zijn.

Preventie Verklaringen Omtrent Gedrag (VOG)

De beroepskrachten binnen de gemeente, de leden van de kerkenraad, de leden van de clusters pastoraat, met uitzondering van wijkcontactpersonen, diaconie en jeugd dienen te beschikken over een VOG. De kerkenraad is alert op een zorgvuldige selectie van vrijwilligers en op hun geschiktheid in relatie tot een Veilige Gemeente. De kerkenraad draagt zorg voor het aanvragen en het beheren van de VOG's.

Preventie Beroepscode

De predikant en de kerkelijk werker dienen de 'Beroepscode en Gedragsregels voor predikanten en kerkelijk werkers', vastgesteld door de Generale Synode, te ondertekenen. Deze is als bijlage bij dit beleidsplan gevoegd.

Preventie Gedragscode

De vrijwilligers en de beroepskrachten, niet zijnde de predikant en de kerkelijk werker, binnen de gemeente dienen de gedragscode van onze gemeente te ondertekenen.

Interventie

Meldingen kunnen gedaan worden door:

- Iemand met een 'niet-pluis-gevoel' bij een situatie tussen mensen;
- Een slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag;
- Een veroorzaker van grensoverschrijdend gedrag.

De meldingen worden gedaan bij de externe vertrouwenscontactpersoon, die de melding volgens het door hem gehanteerde en door de kerkenraad geaccordeerde protocol afwikkelt. De vertrouwens-contactpersoon kan alleen een melding van de veroorzaker behandelen als het slachtoffer geen melding heeft gedaan.

Nazorg

De nazorg kan bestaan uit:

- In preek en liturgie rekening houden met slachtoffers van machtsmisbruik of andere misstanden (woordkeuze, liedkeuze);
- Nazorg en pastorale zorg geven aan slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag in de gemeente;
- Nazorg en pastorale zorg geven aan daders van grensoverschrijdend gedrag in de gemeente. Dit kan niet dezelfde persoon zijn als die het slachtoffer begeleidt;
- Nazorg en pastorale zorg geven aan slachtoffers van incest, huiselijk geweld, machtsmisbruik en bedreigende situaties in het werk (o.a. ambulancepersoneel, militairen, politie, werkenden in de zorg en hulpverlening).

Communicatie

Het beleid en de gedragscode zullen worden gepubliceerd op de website van de Protestantse Gemeente Duiven, evenals de gegevens van de externe vertrouwenscontactpersonen en het meldprotocol. Het beleid en de gedragscode zullen eveneens bekend worden gemaakt in het Kerkmail. De gegevens van de externe vertrouwenscontactpersonen zullen worden opgenomen in de lijst met contactgegevens die in elke Kerkmail wordt gepubliceerd.

Vasthouden van het beleid

Dat geschiedt jaarlijks door agendering van het jaarverslag van de vertrouwenscontactpersonen, met daaraan gekoppeld een bespreking van het thema 'Veilige Gemeente'.

Gedragscodes

De volledige tekst van de gedragscodes vindt u in de volgende documenten:

- Beleid Veilige Gemeente
- Gedragscode vrijwilligers Zie Bijlage
- Aannamebeleid vrijwilligers Zie Bijlage
- Beroepscod predikanten Zie website PKN

Landelijke site grensoverschrijdend gedrag

De landelijke PKN heeft een site in het leven geroepen met informatie over seksueel grensoverschrijdend gedrag in een pastorale relatie. De site fungeert als (achtervang-) meldpunt en biedt informatie over de eerste opvang en hoe in contact te komen met vertrouwens(contact)personen. Deze site vindt u hier: www.smpr.nl

Dit beleid m.b.t. een Veilige Gemeente is vastgesteld op 27 november 2025 door de kerkenraad van de Protestantse Gemeente Duiven.

Gedragscode vrijwilligers Protestantse Gemeente Duiven

De gedragscode is bestemd voor de kerkelijke vrijwilligers van de Protestantse Gemeente Duiven. Kerkelijke vrijwilligers zijn allen die door hun functie een bijzondere verantwoordelijkheid in de kerkelijke gemeente hebben en die daarin het vertrouwen van de gemeente genieten. Het uitgangspunt voor deze gedragscode is wat de Bijbel ons leert, over omgang met elkaar. Respect voor de ander, integriteit, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid kenmerken deze stijl van omgaan met elkaar. Deze kernwaarden vormen de onderliggende basis voor de concrete gedragsregels die in deze code worden genoemd. Deze code wil een hulpmiddel zijn om ongewenst gedrag van kerkelijke vrijwilligers te voorkomen, te signaleren en bespreekbaar te maken.

De kerkenraad vindt daarom afspraken over de manier van omgaan met elkaar belangrijk, zodat alle leden van onze gemeente zich veilig kunnen voelen. Dit kan alleen als men elkaar in zijn/haar waarde laat en elkaar met respect behandelt. Dit betekent dat wij in onze kerkelijke gemeente alle vormen van ongelijkwaardige behandeling, zoals pesten, machtsmisbruik, financiële uitbuiting, discriminerende, racistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten, ontoelaatbaar vinden. De kerkenraad vraagt alle kerkelijke vrijwilligers onderstaande omgangsregels na te leven en de gedragscode te ondertekenen.

1. Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij/zij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen onze kerkelijke gemeente.
2. Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
3. Ik val de ander niet lastig.
4. Ik berokken de ander geen schade.
5. Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
6. Ik maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
7. Ik negeer de ander niet.
8. Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
9. Ik gebruik geen geweld, en ik bedreig de ander niet.
10. Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
11. Ik geef de ander geen seksueel getinte aandacht.
12. Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
13. Ik doe geen mededelingen over zaken die mij vertrouwelijk ter kennis zijn gekomen aan derden. Ik moet de geheimhouding doorbreken als er gevaar dreigt of schade kan worden voorkomen, mits ik er alles aan heb gedaan om toestemming van de betrokkene te krijgen om de geheimhouding te doorbreken.
14. Ik maak bewust gebruik van internet, e-mail en andere communicatiemiddelen. In het gebruik hiervan zorg ik ervoor dat de privacy van anderen wordt gewaarborgd.

Deze gedragscode vrijwilligers m.b.t. een Veilige Gemeente is vastgesteld op 27 november 2025 door de kerkenraad van de Protestantse Gemeente Duiven.

Aannamebeleid vrijwilligers Protestantse Gemeente Duiven

De organisatie van onze gemeente

De organisatie van onze gemeente is als volgt ingericht.

- Kerkenraad
- Diverse clusters met hun leden
- Predikant
- Koster

Dit geheel wordt beschouwd als onze vrijwilligersorganisatie.

Onze organisatie beschikt over een veiligheidsbeleid en gedragsregels voor vrijwilligers.

Deze staan op de website en worden aan vrijwilligers uitgereikt.

Voor de predikant/kerkelijk werker geldt een eigen beroepscode.

Het ontstaan van een vacature; het vervullen van de vacature

1. De vacature wordt vastgesteld door de kerkenraad. Bij vertrek van een vrijwilliger bespreekt de kerkenraad of de vacature moet worden opgevuld.
2. Op zoek naar geschikte kandidaten. Dat doen we door:
 - Zelf na te denken over namen; vaste kern van vrijwilligers, ring daarom heen van mensen;
 - Die wel betrokken zijn, maar niet actief, de kring van buitenstaanders;
 - Het plaatsen van een oproep in ons blad Kerkmail en op onze website;
 - Aan de hand van een beschrijving van de vacante vrijwilligersfunctie.
3. Gesprek:
 - Nadere informatie over de vacante plek en wat van de kandidaat verwacht wordt
 - Nadere informatie over de gedragsregels.
4. VOG wordt aangevraagd en dient positief te zijn
5. Kandidaat wordt voorgedragen in de kerkenraad; deze benoemt de kandidaat.

Als wij externen inschakelen, op interimbasis of voor een specifieke opdracht en deze komt in aanraking met kwetsbare groepen/mensen, dan vragen wij van deze persoon ook een VOG.

Dit aannamebeleid vrijwilligers m.b.t. een Veilige Gemeente is vastgesteld op 27 november 2025 door de kerkenraad van de Protestantse Gemeente Duiven.